

paa det Standpunkt, at Tyendeloven af 10. Maj 1854 burde ophæves og erstattes af en Beskyttelseslov. Det har vi arbejdet for saa stærkt, som vi har evnet, baade i Rigsdagen og i vor Presse, og det ærede Medlem er ganske uberettiget til at paastaa, at vi ikke med al den Kraft, der var til Raadighed, har søgt at komme af med Tyendeloven af den Grund, at vi vilde bevare et Agitationsgrundlag.

Det ærede Medlem taler stadig om det praktiske Livs Forhold, og jeg vil da atter pege paa, hvad jeg allerede har sagt — andre Talere har talt i samme Retning —, at de viser, at der i Virkeligheden ikke tiltrænges nogen Beskyttelseslov overfor Fler-tallet af Husbonder. Det er vist rigtigt, men at der dog tiltrænges en Beskyttelseslov, er afgjort; det praktiske Livs Forhold viser, at der finder overordentlig mange Uretfærdigheder Sted; det er sikkert nok. Jeg har nævnt nogle Eksempler herpaa, men det lader ikke til, at de har gjort synderligt Indtryk paa det ærede Medlem fra Give. Jeg kunde da nævne nogle andre, maaske vil de gøre mere Indtryk, og jeg kunde nævne dem i Tilslutning til, hvad det ærede Medlem fra Kerteminde (Henningsen) udtalte: at man selvfølgelig ikke specielt skal rette sine Anklager mod en bestemt Stand; Landbostanden. I mit første Foredrag anførte jeg ogsaa et Eksempel fra denne By paa hensynsløs Behandling af en ung Pige. Jeg kunde nævne et Eksempel, som sikkert ikke er det ærede Medlem fra Give ubekendt, paa, hvorledes man i Etatsraadernes By, Odense, hvor Konservatismen endnu sidder til Højbords og har Herredømmet, indtil for ganske nylig i det af Kommunen beskyttede og til en vis Grad administrerede Anlæg, Fruens Bøge, havde hængende en Plakat ved samtlige Indgange, hvorpaa der stod: Tjenestepiger og Hunde forbydes Adgang. I 1904 holdt de samvirkende danske Tjenestepigeforeninger et Aarsmøde i Odense, hvor denne Skændsel blev fremdraget. Men til Trods for, at Pressen derovre fremhævede og saa vidt mig bekendt allerede i Forvejen havde paapeget det utilbørlige i saaledes at sætte Tjenestepiger i Klasse med Hunde, blev Skiltet hængende i mange Aar. Naar det overhovedet var blevet hængt op og ikke hurtigere blev fjernet,

var det, fordi det var Konservatismen, som havde Magten og har den i dette Øjeblik i Odense Byraad. I den samme fremskredne Stad, hvor Kulturen naturligvis staar højt efter disse Menneskers egen Mening, i Etatsraadernes By, som jeg før sagde, har man en meget fin Løseforening, og gennem mange Aar har man opretholdt den Ordning, at naar Fruerne kom og skulde bytte Bøger, fik de Lov til at gaa ad Hovedtrappen og komme ind i den rigtige Byttesal, men naar de samme Fruers Piger kom og skulde bytte Bøger, maatte de gaa ad Bagtrappen. Der stod slaet op ved Hovedindgangen: Tyende henvises til Bagtrappen. Ja, saadan har Tankegangen været og er vist endnu i dette Øjeblik i en af Landets største Byer indenfor den Kreds, der sidder med Magten i Byraadet. Jeg vil derfor sige til det ærede Medlem for Give-Kredsen, at det praktiske Livs Forhold har vist os Nødvendigheden af en gennemgribende Reform paa dette Omraade, og det gælder — det vil jeg gerne udtale i Tilslutning til det ærede Medlem for Kerteminde-Kredsen (Henningsen) — ikke alene for Landet, men ogsaa for Byerne.

Jeg har saa til sidst kun en Bemærkning at gøre til det ærede Medlem for Lemvig-Kredsen (Hagbart Berg), som bestred Rigtigheden af mine Udtalelser om det bolshevikiske Optrin i Lomborgovre i hans Valgkreds. Han bestred ikke, vil jeg bede ærede Medlemmer bemærke, Rigtigheden af, at det var forsøgt og til en vis Grad ogsaa lykkedes at hindre Landarbejderne i dette Sogn i at samles til et fuldkommen lovligt Møde angaaende et organisatorisk Spørgsmaal, men han sagde, at efter at denne Sag havde været Genstand for offentlig Debat, var det blevet krævet, at Kritikerne skulde fremføre Navnene paa de Gaardmænd, der havde deltaget i de paa-gældende Uroligheder. Ja, det er nu, saa vidt jeg har forstaaet af den stedfundne Polemik, noget vanskeligt. Naar de værste Uro-stiftere gemmer sig oppe paa Loftet og slukker Lysene nogenlunde ved Mødets Begyndelse, er det ikke helt let for de fremmede Agitatorer og selv ikke for de lokale, der maa kende Sognets Beboere, at angive Navnene paa dem, der har hamret og buldret mest, hvad enten det nu har